

La fertilització de cobertora dels cultius d'hivern facilita un ús més eficient dels nutrients

gen. 20, 2020 |

Aplicar una part important del nitrogen (N) que el cultiu necessita quan aquest ja està establert (cobertora) fa que les plantes usin el N de forma més eficient. En cobertora s'hi poden aplicar dejeccions ramaderes líquides (aplicacions primerenques) o adobs minerals (tant primerenques com tardanes). El moment pot variar segons el tipus d'adob que s'usi.

En cobertora (aplicació de fertilitzant quan el cultiu ja està establert) dels cultius extensius s'aplica principalment nitrogen (N). Aportar aquest element en un moment en què el cultiu comença a tenir unes necessitats altes d'aquest nutrient (la planta absorbeix, aproximadament, el 60-75 % del N entre sortida d'hivern i espigat, en el cas dels cereals d'hivern), fa que el cultiu pugui aprofitar més eficientment el N disponible.

Fertilitzar en moments inadequats pot provocar que en el sòl hi hagi disponibilitat de N en períodes en què el cultiu té unes necessitats baixes (entre sembra i sortida d'hivern o entre floració i collita) en aquest nutrient. I comporta que sigui més fàcil que el N es perdi en profunditat per rentat, en cas de pluges abundants o reg excessiu, contribuint a l'augment de la concentració de nitrats en les aigües freàtiques.

El N que s'apliqui en cobertora pot provenir de diferents tipus de fertilitzants, tant orgànics com minerals.

Aplicació de dejeccions ramaderes

Les dejeccions ramaderes que s'apliquen en cobertora, les líquides, contenen en general una proporció important de N (variable segons el tipus de dejecció) en forma amoniacal –disponible ràpidament pel cultiu– i una part més petita en forma orgànica, que es transformarà en N disponible més lentament. En general, de major a menor disponibilitat del

nitrogen que contenen, es troba:

Per una aplicació acurada i sostenible d'aquestes dejeccions:

- Cal utilitzar [maquinària que permeti aplicar dejeccions líquides de forma sostenible en cobertora](#), sense malmetre el cultiu i ajustant les dosis que es volen aplicar.
- En tractar-se de maquinària pesada, les [aplicacions d'aquestes dejeccions](#) cal fer-les en estadis en que no es malmeti el cultiu (p. ex.: fins el període de fillolament en cereal d'hivern).
- Això comporta, en general, [fer-les en estadis més primerencs](#) -variables segons el tipus de cultiu- que els fertilitzants minerals.

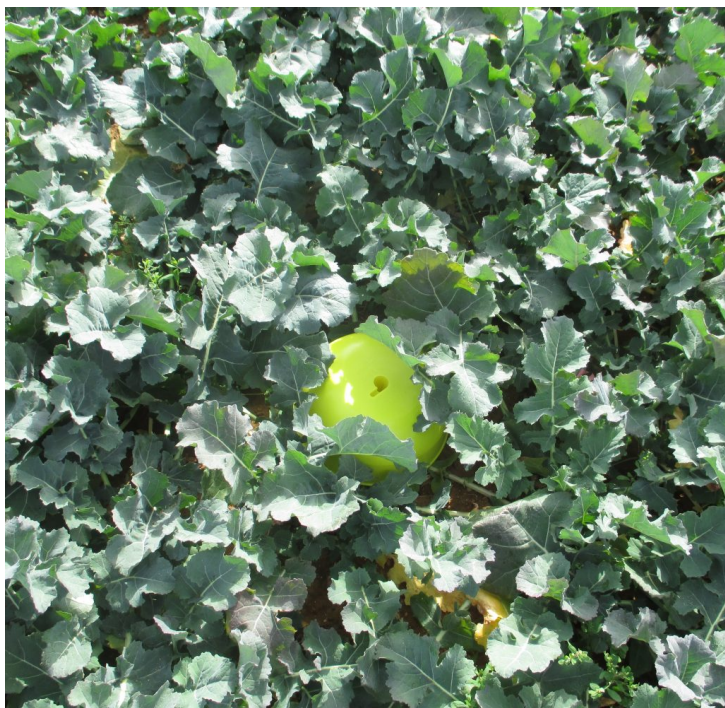
Fertilització amb adobs minerals

Els adobs minerals nitrogenats es poden aplicar en cobertores primerenques i en cobertores tardanes (p. ex.: fins l'aparició de l'última fulla -fulla bandera- en cereals d'hivern). La selecció d'un o altre tipus d'adob depèn del moment en què es vol aplicar i la disponibilitat de les diferents formes de N que conté cada fertilitzant. A més, hi ha [adobs especials](#) que permeten un cert control de la [disponibilitat dels nutrients](#) que contenen.

Les [cobertores tardanes](#) són especialment interessants quan el que es vol és una producció, especialment de cereal, amb un elevat contingut en proteïna. Hi ha [altres aspectes que condicionen la consecució d'aquest objectiu](#) (la tria de la varietat, la fertilització habitual amb dejeccions ramaderes,...). I també existeix la possibilitat d'utilitzar estratègies diferents de fertilització, basades en la utilització de fertilitzants especials.

Especificitats d'alguns cultius

En el **pèsol** i altres lleguminoses [no s'hi aplica N](#), ja que aquests cultius estableixen simbiosi amb bacteris del sòl que els permet auto-abastir-se en aquest nutrient.

El cultiu de **colza** és exigent en nitrogen i sofre. És important aportar-n'hi al llarg del cultiu. Això es pot fer fàcilment [aportant purins de forma fraccionada](#), part en fons i part en cobertura. Hi ha [eines que faciliten la decisió de l'aplicació de N en cobertura](#) del cultiu de colza, basant-se en la biomassa produïda pel cultiu a sortida d'hivern.

En **pastures**, s'aconsella [aportar el N a sortida d'hivern quan s'hagin acumulat 200 graus-dia](#) de temperatura des de l'inici de l'any. És el moment oportú per tal que les plantes puguin aprofitar el nutrient de forma més eficient. El moment en que s'assoleix [aquesta fita varia segons les temperatures de cada any](#) i és diferent segons la zona.

AUTORS

FRANCESC DOMINGO
IRTA Mas Badia

ELENA GONZÁLEZ
IRTA Mas Badia

JORDI RECASENS
IRTA Mas Badia